27ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 7507 29 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1910

ՁՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

11 Janvier 1910 27me année N. 7507

ՏԻՐ ՈՒ ՏՆՕՐԻՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՃԱՃԵԱՆ

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ԵՏ ՉԵՆ ՏՐՈՒԻՐ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ
ՏԵՍՆԵԼ Դ. ԷՋԸ
Կ. Պոլիս Գալաթիա

10 ՓԱՐԱ

Արեւելք

ԱԶԳԱՅԻՆ ՕՐԱԹԵՐԹԸ

10 PARAS

آره‌وه‌لك
ارمنيجه يومى وسياسى غزته
صاحب امتيازى قره‌كين بوياجيان
درعليه غلطه

AREVELK
JOURNAL ARMENIEN
Directeur Propriétaire
Karekin Boyadjian
Cons/ple, Galata

ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ
"ՎԻԹՕ„Ի ԻՐԱՒՈՒՆՔ ՁՈՒՆԻ

Ձախակողմի երեսփոխանները կը պնդեն որ Մ. Պատրիարքը վէճի իրաւունք ունի.... Ահաւասիկ.... Ազատականներ որ ժողովրդային խորհ ի և կամքի ազատութիւնը կ'ուզեն անհատի մը՝ այն է Պատրիարքի մը քմահաճոյքին, քէյֆին կապել, եթէ Պատրիարք մը վէճի իրաւունք ունի, ո՛ւր կը մնայ ժողովրդին վեհապետութիւնը, ո՛ւր կը մնայ ժողովուրդին ձայնին, քուէին գերիշխան ոյժը։ Եթէ Պատրիարքի մը՝ վէճի իրաւունք տրուի, այսինքն ազատ ապարէզ տրուի չարչելու, բեկանելու Ազգ. Ժողովին ու Ազգ. խորհուրդը, մնաս պետութիւն, բռնակալութիւն հաստատած չենք ըլլար միթէ։ Ո՛ր կը մնայ Ազգ. Սահմանադրութիւնը, ո՛ւր կը մնայ Ազգին ձայնին անբռնաբարելիութիւնը։ Ասիկա ժողովրդային վերապետութեան դէմ դաւաճանութիւն չէ հապա ի՞նչ է։ Եւ գոնութեան պատկառելի օրէնսգէտ մը՝ Ճակոբ Եֆ. Սեթամպուլեան որ չեշտեց այս չատ կարեւոր պարագան։ Ո՛ր են ձեր օրէնսգէտներու հոլոերը որոնք ամէն ճիգ թափեցին, գիշերը ցերեկին խառնեցին, թատրոններ տակնուվրայ ըրին՝ պաշտպանելու համար ի՞նչ տեսակ թէզ մը, այսինքն վէճի իրաւունքի՞։ Թէզը, այսինքն չարաշար հակազդարին թէզ մը, այն է ժողովուրդին կամքը խաղալիք ընել ոեւէ Պատրիարքի մը ձեռքը։ Եւ այս մարդիկն են որ տակաւին դաւաճի ժողովուրդին անունով գըլխնուն կեղծաւոր կը փետտեն, «ժողովրդա՛ին վեհապետութիւն», «ժողովուրդի՛ն ձայնը» կը պոռան, մինչ դեռ ժողովուրդին ազգ հզօր իշխանութիւնն ու կամքը Պատրիարքի մը այսինքն անհատի մը ափին մէջ կայ կանչելու և խղդելու կը ճգնին։

Ձախակողմի երեսփոխանները Ազգային ժողովին նիստին չմասնակցեցան, որպեսզի ամլութեան, անգործութեան դատապարտեն ժողովը, որպէսզի անիշխանութիւնը չարաշահութիւն որպէսզի ո՛չ Պատրիարք ո՛չ վարչութիւն դտնուելով՝ ամէն գործ երեսի վրայ մնայ, որ՛ն հոգ թէ զոհանցնէրէն հայ ինդուստրներէն ու գաւառէն ցաւի, հարստահարութեան նամակներ դէզ դէզ կուգան կը լեցուին ու մատ դպցնող չկայ, որ՛ն հոգ թէ Ազգ. առանձնաշնորհումները միւնետն թելադրութիւնը ընել, և գաւառապարտել ժողովը որ մեծամասնութենէ դուրկ մնալով միչտ, չկրնայ քուէարկել իր հրաժարեցումը։ Ահաւասիկ թէ ո՛ր կը մատնուի որ Դուրեան Պատրիարքին հրաժարականը անկեղծ չէր բնաւ. եթէ ինքնաբերաբար և անգառնալի կերպով տուած ըլար հրաժարականը՝ այլեւս պիտի չկրնար, պիտի չթծներ, ամէնուն ալ ղալատա եա՝ ըսելով խարու դէմ պիտի չհանէր, «հրաժարած է, հրաժարած չէ» ըսել տալու չափ տարտամ վիճակ մը պիտի չըստեղծէր։

Ճշմարտութիւնը այն է որ Մ. Պատրիարքը թէեւ հրաժարական տուած է, բայց կեղծիք է անիկա. ձեւ բանի է։ Ամէնէն քաչուիլ չուզող բնաւ. իր հրաժարագիրը՝ պարզապես երկու կուսակցութիւններուն մէջ առելութիւնը, հակառակութիւնը երկարաձգելու և աւելի՛ բորբոքելու կռուախնդիր մըն է։ Տասը օր մը չրծուանքները բացա՛ ըսելու համար թէ «իմ հրաժարականս ետ չեմ առներ, ինծի համար խնդիրը մի՛ ընէք, իրար մի՛ բզքտեք» Ու չի տար այս յորդորը իր «զազականեւուն». այլ լուռ հանդիսատես կ'ըլլայ, երբեմն միաբերը պղտորելու համար նամակներ ալ կը ղրկէ և կը սպասէ որ այս եղբայրասեաց կռիւեն ո՛վ յաղթական պիտի ելլայ, զինք Պատրիարքարան տանելու կուսակիցները թէ իր հրաժարականը ընդունողները։

Կիւլկիւլ վշտահար կաթողիկոսը ալեւոր կ'ուզուէ իր Ազգէն՝ սիրոյ և հաշտութեան, անկա կը խոյանայ իր պառակտած հօտին մէջ, իրարու սիրտ խոցող եղբայրները դինաթափ ընելու, մինչդեռ Պատրիարքը՝ անհոգ ու անտարբեր՝ կարծես թէ Հռիթենթի մէջ ըլլար կուիւ՝ համրէյ կը քաշէ։

ՑԱՒԹՍԻ

Վրիպակ.— Կիրակի օրուան յօդուածիս մէջ կ'ըսուի թէ պատրիարք մեր կ'ուզէ որ ազատականները, պիտի ըլլայ Ծննդի քաղելու։ Ազատականները»

ՀԱՑ ԵՒ ՅՈՅՆ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԸ

"ԲՐՕՕՏՕՍ„Ի ՈՒՇԱԳՐԱՒ ՅՕԴՈՒԱԾԸ

ՍԱՆՕՓ ՀԱՑՈՒ ՄԸ ԿԱՐԾԻՔԸ

(Շար երեկի թիւն եւ վերջ)

— Այս օրերս կացութիւնը նոր բան մը ըլլալով, ինչ պատճառաւ հայ ազգը և մանաւանդ հայ երեւելիները կը փափաքին որ Ճանաց Պատրիարքը անձամբ ներկայ գտնուի վ.ին նեայ Իպմիրեան կաթողիկոսի համար կատարուելիք արարողութեանց։

— Ի՛ն կենդանութեանը ատեն չատ սիրած մեր կաթողիկոսը կարելի եղածն չափ պատասխանելու համար ան՛էն նպաստ զոհողութիւն ընել ի՛ւզեր։ Ճանաց Պատրիարքը իր հանգամանքովը և անձովը կրնա ա՛լ աւելի փառաւոր ընծայել արարողութիւնը։ Մանկէ չատերը մեր նկատի՛ն ժամ եկեղեցին հոս միացան մէկ փափաքեան և քրիստոնէական ամբողջութեան և քրիստոնէական ամբողջութեան մը տեսնեն, մանաւանդ այն պիտի ատեն մը, երբ բոլոր կրօնական և քաղաքական ընկերակցութիւնները գլխու անցնելու նպատակ չարունակելով բանավէճերուն մէջ իրենց գոյութիւնը պահպանելու համար կերպարի մը չորերը կը խմբուին։ Փարիզեցիները փաճանալու դասապատած են միչտ։ Անոնք միայն իրենց կեանքը կ'երկարացնեն. որոնք կանանաւոր և մեծ կազմակերպութեան մը տիրացած են։ Ձենք փարձեր որ այսպես քայլ մը առնուած կ'ըլլայ դէպի քրիստոնէութեան և հաւրաքարեան խաչը եղող ընդհանուր միութիւնը։ Նոյնպես քայլ մը առնուած կ'ըլլայ դէպի Հայ և Օրթոդոքս եկեղեցիներուն միութիւնը։ Ասոնք ալ ամէնէն աւելի իրարու մօտ են, ինչպէս որ Ռուսական եկեղեցին ալ անձնապէս ներկայ գտնուի և ան միացուր։ Ծանաց Պատրիարքին ալ անձնապէս ներկայ գտնուիլը երկու կողմերն ալ այդ միութեան պիտի հրաւիրէ։

— Ասանց ամէնքը ինծի հետ չատ մը հարցնակցեր ալ կ'ընդունէին։ Սակայն գործադրութեան մէջ մեծ դժուարութիւններ պիտի ծագին, բան մը օրուն վրայէն չեմ կրնար լուծեամբ անցնել։ Այդ մի օրութեան յաղող արգիւնաւորման և գործադրելիք ծրագրին նկատմամբ ինչ է ձեր կարծիքը։

— Ս.ո՛ւ, մեր ծրագիրը պարատա է։ կարծեմ թէ այսօր եղ իրարմէ անկատար վարդապետական տարբերութիւնն մը չկայ։ Հայ ազգը իր բնական երեխերուն մէկ Ճանաց Պատրիարքարանի երաւասութեան չդնանակէն բաժնուած է։ Այս հարաւով, ուրեմն խնդիրը սկզբունքով լուծուած է։ Հայ եկեղեցին բոլոր օրթոդոքս ցեղերու պէս առանձին կազմակերպութիւն մը ունեցող ինքնագլուխ եկեղեցի մըն էր. մինչեւ հիմա ալ այնպէս է և այնպէս ալ պիտի մնայ։ Սակայն ներկու եկեղեցիներու նկատմամբ կարգ մը անվտանգ կարծիքներ տարածուած են։ Լա կ'ըլլայ որ երեւակ կողմերուն մասնակցութեամբ եկեղեցական մեծ ժողով մը գումարուի, այդ կարծիքները ցրելու, վարդապետական և եկեղեցական բազմակողմանի համաձայնութիւն մը գոյացնելու, անչնչային հաչիւները կարգադրելու և ապագային համար ալ համաձայնութեան հիմը դնելու համար։ Ասկէ հետոյ, Հայ Եկեղեցին իբր ինքնագլուխ, ելմիածնայ Գահուն իշխանութեան տակ, մեծ Հայաստանի պատրիարքութիւն անուամբ պաչտօնապէս պիտի ճանչցուի։ Ամբողջ Հայ ազգը այդ եկեղեցիին պիտի հաւատակի։ Բացառուած ակղուէնքին համաձայն. մխիթարիները չատ դիւրաւ և բնական կերպով ձեռք պիտի բերուին Որովհետեւ ատոր հակառակող ազգային պահանջներ չկան երկուկողմն ալ։ Ո՞վ հետեւաբար երկու կազմ ազգային պահանջներ զիրար կեղծաներ, այլ անջատ զուգահեռ մը կը ձեւացնեն։

Այս տեսակցութիւնը վերջերս տեղի ունեցաւ հայ երեւելիի մը և իմ միջեւս։

***

Ազնիւ ընթերցողներս, Ազգ մը, որ քրիստոնէութեան սիրոյն այսքան մարտիրոսներ տուած է և 301 Թուականին, այսինքն Մեծն Կոստանդիանոսէն ուրջ տարի առաջ, իր պաչտօնական կրօնքը հռչակած է քրիստոնէութիւնը, այդպիսի ազգ մը իրաւունք ունի իր կրօնքի մասին գազափարը յայտնելու համարձակօրէն։

Ազգ մը, որ մեր հայրերուն հետ եփ բան ու Տիգրիս գետերուն չրջանները պաչտպանած է քրիստոնէութիւնը ու Բիւզանդական կայսրութիւնը բարեպաչտ, և մեծ յաղթանակներու առաջնորդող չատ մը անձնասութիւններ հասցուցած է, այդպիսի Ազգ մը արժանի է մեղի հետ դիրկընդխառնելու եղբայրաբար։

Անցեալ ժամանակներու մէջ տեսանք թէ պատճառաւ ծագած դէպքերուն և վարդապետական երեսէն կատարուած բանավէճերը մեզի դիտցան։

Արդէն Հայերը ոչ կրօնական և ոչ ալ ազգային տեսակէտով իրր ներձուլ ձայ կամ հերետիկոս պաչտօնական չեն քննադատած մեր կրօնքը։ Ընդհակառակը մեծ քոյրը բարեկամութիւն և կարեկցութիւն ցոյց տուած է կրասեր քրոջ նը կատարը, թէեւ այս վերջինը կը յայտարարէ թէ մեծ քոյրը անկնա պնդուժ նելու վրայ յամառած է։

Ասոր իբր ապացոյց, հրնանք ցոյց տալ այն ձեռնարկները, որոնք կը կատարուին տիեզերական պատրիարքութիւնը Հայոց Պատրիարքութեան հետ միացնելու համար, դարերով յարաբերութիւնները խզուելէ և նորէն չարաձնակուելէ յետոյ։ Այսօր կը տեսնենք որ տիեզերական օրթոդոքս Պատրիարքութիւնը Հայոց Պատրիարքութեան հետ արտաքին աւելի չատ առնչութիւններ ունի քան թէ միւս ինքնագլուխ օրթոդոքս եկեղեցիները։

Ծոյն եղբայրներ, մենք ամբողջ դարերէ իվեր, իրարու հետ բաղխած և հաղարաւոր դիակներու բաւքեր ձեւացուցած ենք. և դեռ երէկ մեծ հանդիսաւոր կերպով չենք յաչտէնք ուրիչներու չարհերուն համար ու այսօ փափաք կը յայտնենք մեր թչնամիներուն հետ միանալու։ Ասպիսի ատեն մը, եթէ խելքի ու սրտի մաքառութեան ատր ենք, չատ անգամ մեզի համար վիրաւորուած եղբայրներուն հետ մեծ բարեկամութիւն ու խանդավառութեամբ պէտք է ողջագուրուինք։ Անցեալը յիչե՛նք միեւնոյն ազգէ որ սրտեն ենթարկուած էինք, թո՛ղ մեզ միացնէ։

Մեր պատճառ միեւնոյն կրօնքը խաչին դրօչին տակ թո՛ղ միացնէ մեզ։ Քրիստոնէութիւնը՝ բարեկամութիւնը, միացում, եղբայրութիւն է։ Հակառակ պարագային Քրիստոսէ մեզը անօգտակար պիտի ըլլար։

ՆԱՄԱԿ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԷՆ

Միաբանական Ընդհ. Ժողովոյ գումարումը.— Տեղապահ Տ. Դաւիթ Ս.ի հաճգուեցեալ Պատիարքին հոգւոյն «Հոգւոց» արտասանելը.— Օրագրի խնդիրները՝ ի Ընտրութիւն Միաբանից կամ Ընդհ. Ժողովոյ. Բ) Տ. Տէրտէ եպիսկ. Գալեանի միաբան ըլլալու խնդիրը։

Ամսոյս 10ին ուրբաթ օր ժամը 6ին (Ը Թ.) Միաբանական Ընդհ. Ժողով գումարուեցաւ պատրիարքական մեծ դահլիճին մէջ, նախագահութեամբ Պատրիարքական տեղապահ բարձրաչնորհ Տ. Դաւթեի Սրբազան Արքեպիս. և ատենապետութեամբ Զիլինկիրեան եպիս. ի ներկայութեան 26 միաբաններու։ Նիստին սկզբին ժողովին բացումը հաչուեց Օրագրի խնդիրներն էին. ա). Ընտրութիւն Դիւանի Միաբ. Ընդհ. Ժողովոյ։ Բ. Տ. Տէրտէ եպիս. Գալեանի միաբան ըլլալու խնդիրը ննդէլ.» Ժողովականք յիչել թէ ասկաւին ժողովի բացումը չի հաչտուած Տեղապահ Սրբազան հանգուցեալ Պատրիարքի հոգւոյն համար պաչտօնական հոգեց մը արտասանելէ վերջ հանդիսա մաղթեց ատր օրերներուն որ այժմ Ս. Փրկչայ վանքին չրջափակին մէջ հանգուցեալ Պատրիարքաց կարգին թաղուած է։ Ապա նախորդ նիստին տեղեկագրութիւնները կարգացուեցան, որոնք Պատրիարքական դռներէն ըուցակագրելու համար ժամանակ ընտրելու և Տէրտէ եպիսկ. միաբան ըլլալը չնդելու խնդիրները կը պարզէին երկար բաժին կազմացուեցաւ նըմանապէս երեք արեղաներու կոչում արուած այն գիրը՝ որով կատարեալէն թէ օրթոդոքս առաջին խնդիրը՝ Տէրտէ Սրբազանի միաբան ընդունուելու խնդիրն է որուն վրայ պէտք է վճռաբանենք որ արխալաչը Բ. օրագրին ձգուած էր. նոյնպես կարգացուեցաւ Տէրտէ եպիս. ան նամակը, որով նը պնդէր թէ ինք միաբան է։ Սակայն ժողովին մէջ գիտակ տրուեցաւ թէ Տէրտէ եպիս. 1897-98ին կեսարիոյ վիճակին վրայ տեղւոյն ժողովեան ջուէով եպիսկոպոսացած է և ոչ թէ միաբանութեան, այս ատիճ թէեւ ուզած է որ նուազագոյնի միաբանութեան քանէն ալ առանց, ասկայն նոյն առնուան Տօրէն ժողովը, որուն «բացարձակ իրաւունքն է միաբանի մը աստիճանը բարձրացնել կամ եպիսկոպոսացման համար Միաբանական» Ընդհ. Ժողովոյ առաջարկել եթէ հարկ տեսնէ, մերժած է անոր եպիսկոպոսացման պէտքը նկատե-

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ 108

ԸՆՏԱՆԻՔ, ՊԱՏԻՒ, ԲԱՐՕՅԱԿԱՆ

(ՊԱԼԱՍԱՀԱՅ ԲԱՐԴԵՐ)

Հեղինակ՝ ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ԳԼՈՒԽ ՏԱՍՆԷՎԵՑԵՐՈՐԴ

Հանուեալ առաւ կանուխ արթնցաւ և առանց իր հնոյ երեսը տեսնելու կը պատրաստուէր գուրս ելլել, երբ ապառուհին եկաւ խոյս տալու որ սիրինը հրաւիրէ։

— Մարդ դրկեցէք Քոլ մեր բժիշկը կանչեն, հրաժայեց էֆէնային և գուրս ելաւ տունէն։

Ներդ սիրին Թագուհի իր կրած ծանր յուզումէն հիւանդ ինկած էր. բժիշկը եկաւ և յայտարարեց թէ հիւանդը ղալին մեծ ապտնապի մը ենթարկուած է և հարկ էր զայն մեծ զգուշութեամբ խնամել։ Բարեբաստաբար ազիկն Նազիմ նոյն օր եկաւ գպրոցէն և անոր ներկայութիւնը բաւական ներգործեց մօրը վրայ, բայց և այնպէս քանի մը չաբաթ հարկ եղաւ որ անկողնին մնայ։

Ղուկաս էֆէնի անգամ մը փորձած էր երթալ կինը տեսնելու, բայց սիրին Թագուհի տակին վրայ գայն տեսնելուն պէս, գուրս վռնտած էր, կրկին ղրկելն առաջնոյն մը մատնութեամբ։ Վաճառականը ա՛լ անկէ եաքը չէր գացած կնոջը քովը։ Իրիկունները յանգստութիւն մը պատած կուգար, առանձին ճաշը կ'ընէր ու կրկին գուրս կ'ելլէր և ուշ ատեն կը վերադառնար։

— Բայց տօր վ՛ոչ՛ր ի՛նչ պիտի ըլլայ, կը մտածէր ինքնիրեն, այս կինը մինչեւ եաքը օրդոնած պիտի մնայ հետս, այն ատեն չիտակը տնտանելի պիտի ըլլայ այս կեանքը, պէտք է ոեւէ միջոցու վերջ մը տալ ասոր։

Եւ ի գործ միջոց մը կ'որոնար մտքին մէջ։

Ե՛նթիկէն այնքան լաւ չունէր և կ'ուզէր որ Պոլսէն մեկնած ըլլալու էր իր ամանոյն և աղկատը հետ։ Հիմա տեսակ մը տեսակցութեամբ լեցուած էր անոր դէմ.

— Ինչո՞ւ է բոլոր այս փորձանքին պատճառը, կը մտածէր, եթէ քիչ մը խելք ունենար այս ընթացքը չէր բռներ և այս փորձանքները չէր բաներ թէ մեր և թէ իրենց գլխուն։

Շաբաթներ եաքը վերջապէս սիրին Թագուհի իր կրած բուռն յուզումէն հանդարտած, կրցաւ ոտքի ելլել։

Իր հիւանդութեան միջոցին երկար նամակ մը գրած էր Բարիզ. իր ազկան, որուն մէկ երկու տողերէն միայն ապրիլ իր ամանոյն հետ և փափաք կր յայտնէր իր ազկին առնելով երթալ Բարիզ հաստատելու։ Տիկին Թագուհի չէր ուզած ամրողջ ազկութիւնը յայտնել Ռոզիկին, այսհանդերձ ծանօթ բառերով չատ բան գտած էր և վերջապէս ապրելուցած էր որ իր որոշումը անդանալի է և թէ, նոյն իսկ եթէ Բարիզ չերթայ, անպատճառ պիտի բաժնուի իր ամուսինէն։

Ռոզիկ ատ նամակը դրկելով. ինքն ալ մեծ յուզում մը կրեց և գուրկից որ անդարմանելի բան մը պատահած էր։ Նամակը ցոյց տուաւ իր ամուսնոյն, որ պէտքի անոր հետ խորհրդակցութեամբ ո-

րոշում մը տան։ Լեւոն երկար մտածելու պէտք չունեցաւ, անմիջապէս վճռեց որ հարկ էր պատասխան մը գրել և անմի ջապէս սիրել իր զաքոլը որ քենիին հետ կրկին Բարիզ վերադառնայ։ Նոյնիսկ ուզեց որ այդ նամակը երկաքեան կոմմէ տարագրուի, որպէսզի սիրին Թագուհի ոեւէ խղճմտանութիւն կամ կասկած չունենայ։

Երբ այս պատասխանը հասաւ սիրին Թագուհիի ձեռքը, մեծ ուրախութեամբ կարդաց զայն և գրեթէ բոլորովին գաղափարը հանդարտութիւնը և մտքի անդորրութիւնը։

Եւ սակայն հարկ էր վերջնական բացատրութիւն մը ունենալ Ղուկաս էֆէնիի հետ ու այս բանը դիտքը կը խրտչեցնէր։ Նշանաւոր վէճէն ի վեր, ուրիշ եաքը հրաւիրած էր, սիրին Թագուհի խօսք մը չէր փափանկած իր ամուսնոյն հետ և նոյնիսկ զգուշացած էր/անոր հետ դէմ առ դէմ գտնուելուն։ Վաճառականն ալ, իր կարգին, վարժուած էր այս նոր ապրելակերպին և ժամեցուալ ոեւէ նոր փորձ չէր ըներ։

Տան մտերիմները անորոշապես գիտէին որ երկու ամուսիններուն միջեւ պատռուածք մը կը սիրէր, սակայն ո՛չ ոք կրցած էր բան պատճառը գիտնալ և զանազան ենթադրութիւններ կ'ընէին միայն, բնաւ չէին ժամեներ իրականութեան։

Բարիզէն նամակը տատած իրիկունը սիրին Թագուհի որոշեց վերջապէս իր ամուսնոյն հետ վճռական տեսակցութիւն մը ունենալ։ Սպասուհիին հետ լուր ղրկեց Ղուկաս էֆէնիի թէ կը փափաքէր զինքը տեսնել։ Այդ հրաւէրը չատ զարմացուց վաճառականը որ այլեւս չէր սպասեր իր հնոյ հետ այսպիսի գլուխ գլխի տեսակցութիւն մը ունենալ։

— Արդեօք նոր բան մը կայ, խորհեցաւ։ Ծնայ, պատասխին դառնալով.

— Շատ աղէկ, ըսաւ, ճաչէն եաքը անմիջապէս իր սենեակը կ'երթամ։

Վաճառականը տեսակ մը յուզում կը զգար այդ անակնկալ հրաւէրէն։

— Ներ է արգեօք. մտածեց, գուցէ այս անատելի կացութեան վերջ մը տալ հարը. կ'ուզէ հետ հաչտուիլ... ինչ որ է քիչ եաքը կ'իմանանք իր նպատակը...

Ճաչէն վերջ սովորականէն աւելի գինի խմեց, ետեւի պարտատուղ զօտկանի մը պես. յետոյ սանրեց, ու սիկարէթը խմիչ եաքը, հատատ քայլերով ուղղուեցաւ կնոջը սենեակը։

Տիկին Թագուհի խիտ պաղ ու դատժան ընդունելութիւն մը ըրաւ ամուսնոյն։

(ՇԱՐՈՒՆԱԿԵԱԼ)

ՊՐԱՎՈՒՆՔ ՀԱՅՈՑ

Ամսագիր գրական եւ հասարակական հարցերի

Հրատարակվում է Ս. Էջմիածնում

Տարին 12 թիւ, ամսական մեկ անգամ

Գնորդներ ընդունվում են Տփղիսում, Ներսիսեան դպրոցի մօտ, Ս. Էջմիածնի տպարանում եւ գիւղերում՝ տեղական փոստատարների մօտ։

Տարեկան բաժանորդագինը 3 ռուբլի, կէս տարուայ՝ 1 ռ. 50 կ.։ Առանձին համարը 30 կ.։

Խմբագրատունը գտնվում է Ս. Էջմիածնի Ներսիսեան դպրոցի մօտ։ Խմբագրական յանձնաժողովը նիստ է գումարում ամեն ամսի 1-ին։ Ձեռագրերը ետ չեն տրվում։ Անանուն եւ կեղծանունով յօդուածները չեն տպագրվում։ Խմբագրատունը պատասխանատու չէ հեղինակների կարծիքների համար։

Խմբագիր-հրատարակիչ՝ Մեսրոպ Եպիսկոպոս Տէր-Մովսիսեան։

ՊՐԱՎՈՒՆՔ ՀԱՅՈՑ

Ամսագիր գրական եւ հասարակական հարցերի

Հրատարակվում է Ս. Էջմիածնում

Տարին 12 թիւ, ամսական մեկ անգամ

Գնորդներ ընդունվում են Տփղիսում, Ներսիսեան դպրոցի մօտ, Ս. Էջմիածնի տպարանում եւ գիւղերում՝ տեղական փոստատարների մօտ։

Տարեկան բաժանորդագինը 3 ռուբլի, կէս տարուայ՝ 1 ռ. 50 կ.։ Առանձին համարը 30 կ.։

Խմբագրատունը գտնվում է Ս. Էջմիածնի Ներսիսեան դպրոցի մօտ։ Խմբագրական յանձնաժողովը նիստ է գումարում ամեն ամսի 1-ին։ Ձեռագրերը ետ չեն տրվում։ Անանուն եւ կեղծանունով յօդուածները չեն տպագրվում։ Խմբագրատունը պատասխանատու չէ հեղինակների կարծիքների համար։

Խմբագիր-հրատարակիչ՝ Մեսրոպ Եպիսկոպոս Տէր-Մովսիսեան։

Նպատակ Ս. Էջմիածնի Ներսիսեան դպրոցի մօտ հրատարակվող «Պրաւունք հայոց» ամսագրի՝ լինել կրօնական, գրական եւ հասարակական հարցերի ազատ ասպարէզ։ Ամսագիրը կը ձգտի ներկայացնել հայ հասարակութեան կեանքը, նրա պահանջները, ձգտումները, ցաւերն ու վէրքերը, ինչպէս նաեւ նրա անցեալ պատմութեան ուսումնասիրութիւնները։ Ամսագրի մէջ տեղ կը գտնեն նաեւ գեղարուեստական գրուածքներ։ Ամսագրի մէջ տեղ կը գտնեն նաեւ գեղարուեստական գրուածքներ։

Նպատակ Ս. Էջմիածնի Ներսիսեան դպրոցի մօտ հրատարակվող «Պրաւունք հայոց» ամսագրի՝ լինել կրօնական, գրական եւ հասարակական հարցերի ազատ ասպարէզ։ Ամսագիրը կը ձգտի ներկայացնել հայ հասարակութեան կեանքը, նրա պահանջները, ձգտումները, ցաւերն ու վէրքերը, ինչպէս նաեւ նրա անցեալ պատմութեան ուսումնասիրութիւնները։ Ամսագրի մէջ տեղ կը գտնեն նաեւ գեղարուեստական գրուածքներ։ Ամսագրի մէջ տեղ կը գտնեն նաեւ գեղարուեստական գրուածքներ։

Ս. Էջմիածին, տպարան Ս. Էջմիածնի Ներսիսեան դպրոցի մօտ։

Արտօնութեամբ Կովկասի Առաջնորդ Սրբազան Հայրապետի։

Տպագրութեան թիւ 1։ Տպագրվել է 1000 օրինակ։

Ս. Էջմիածին, 1 Յունուարի 1898 թուին։

Ս. Էջմիածին, տպարան Ս. Էջմիածնի Ներսիսեան դպրոցի մօտ։

Արտօնութեամբ Կովկասի Առաջնորդ Սրբազան Հայրապետի։

Տպագրութեան թիւ 1։ Տպագրվել է 1000 օրինակ։

Ս. Էջմիածին, 1 Յունուարի 1898 թուին։

Տ0ՈՒ. Ս. ՊԱՐՍԿԱՀԱՅ
(ԿԱՄՑԱԼ ՀՈՏՈՒՄՆԵՐՈՎ)
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏԻՊ
Ընդ. Խմբ. Վիլ. Իսկ. Ալեքս.
Տպատեղը գտնւս. ՍԻԵՆ-ՊԱՏԱՐԱ ՅԱ
Հաստատուած է 1864 (Ը. Ը) ի գործ դրուած օր 9-12
Հրատ. Ի. (Ը. Ը) ի գործ դրուած օր 1-4
Տպատեղ-Սէյմէն, Ամիսը վճարելի կանխաւ
Ամսագրի մասին իր ուզածնիդ գրեցէք ուղղակի
Ընդհանուր Տպարանի Տնօրէնութեան
Տպատեղ-Պէյօղլու, Ամսագրի Գրասենեակ

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏԻՊ

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ

ՀԱՏՈՐ Ե.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

ԴՎՈՐԴՍԻ

ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՄԵՆԱՀԱՐՈՒՍՏ ԵՎ ԱՄԵՆԱՊԱՏԻՎ ՄԱՐՔԱ ՕՐԱՑՈՒՅՑ, ՊԱՏԿԵՐԱՎՈՐՎԱԾ ՊԱՐԱԴԵԶՆԵՐՈՎ, ՈՐՈՆՔ ՆՇԱՆԱԿՈՒՄ ԵՆ ՄԵԾ ՀԱՂՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ՀԱՄԱՐ ՄԻԱՅՆ ՄԵՐ ՀԱՐԳԱՀԱՆՔԻՆ ՈՒ ՊԱՏՎԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆԵՑՈՂ ՀԱՅ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ։

ՈՍԿԻ, ԱՐԾԱԹ, ՊԵՏՔԻՆ-ՍՊԻՏԱԿԻ ՊԵՏՔԻՆ

5 Ծեծգոյն ոգեցուցիչներ.—Սկիզբ (1886), Բարիզ (1889), Փարիզ (1897), Բրիւքսէլ (1900), Միլան (1906),
2 Նուագող ոգեցուցիչներ, ամբողջ ծիրանի գոյնով (1896), Թուր (1899)։
5 Սնոտի ոգեցուցիչներ, 50ի աւելի տարբ ոգեցուցիչներ նոյնութեամբ իր փոխարինելու։
16 Շշադարներ.— Բարիզ, Վիեննա, Ֆիլատելֆիա, Ալեքսանդրիա, Քիւրասաո, Նիզա, Մոնթէ Կարլօ, Ռուան, Լոնդոն։

Ֆրանսայի հանրածանօթ ճերմակացուներ **ԸՆԿԱՒ Իւ. ՀԱՒՍՈՒ** ԱՐԿԱ ՈՒՐԱԽ ՈՒ ՊԱՐԳԵՒ ՇՇԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆԻ ԱՄԵՆ